

สรุปผลการดำเนินโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2568

1. ความเป็นมา

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นอนาคตที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เด็กมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการดูแลจากครอบครัวและสังคม การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย จึงเป็นการเตรียมความพร้อมและสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ เด็กช่วงปฐมวัย (0 - 5 ปี) เป็นระยะที่สำคัญของชีวิต เนื่องจากเป็นวัยที่มีพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ด้าน จากบิดามารดาและผู้คนรอบข้าง รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กด้วย ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จะส่งผลต่อการพัฒนาจิตใจและความคิดของเด็ก หล่อหลอมให้เกิดเป็นบุคลิกภาพและอุปนิสัยของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ครอบครัว สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงผู้เลี้ยงดู จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อเด็กในช่วงวัยนี้ ดังนั้นการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดยเฉพาะด้านสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะบ่งชี้ว่า เด็กปฐมวัยจะได้รับการดูแลที่ได้มาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงผู้เลี้ยงดู จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อเด็กในช่วงวัยนี้ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลที่ได้มาตรฐาน จากข้อมูลสรุปผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีการศึกษา 2566 (พ.ศ.2565 – เม.ย.2566) ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 42,624 แห่ง มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ด้านสุขภาพ (4D) จำนวน 2,999 แห่ง โดยมาตรฐานที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย พบว่า (1) ด้านการเจริญเติบโตและโภชนาการของเด็กปฐมวัย มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวน 611 แห่ง ที่มีเด็กปฐมวัยที่สูงดีสมส่วน ต่ำกว่าร้อยละ 50 (2) ด้านพัฒนาการและการเล่น มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวน 412 แห่ง ที่มีเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยรวมต่ำกว่าร้อยละ 75 (3) ด้านสุขภาพช่องปากและฟันมีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวน 1,871 แห่ง ที่มีเด็กมีฟันผุมากกว่าร้อยละ 60 และ (4) ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยและปลอดภัยโรคมีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวน 243 แห่ง ที่ไม่มีแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำนวน 215 แห่ง อาคารไม่มีพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วนตามกิจวัตรประจำวันของเด็กที่เหมาะสมตามช่วงวัยและการใช้ประโยชน์ และจำนวน 210 แห่ง ไม่มีการจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุงประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ กำจัดขยะสิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรค อ้างอิงจากฐานข้อมูลกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2567 สำนักส่งเสริมสุขภาพ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติปีงบประมาณ 2568 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายผู้ที่เกี่ยวข้อง สร้างเสริมความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เยี่ยมเสริมพลังติดตามการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนการพัฒนาระดับคุณภาพการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด

2.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่

2.3 เพื่อพัฒนาสื่อแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) และสื่อเครื่องมือส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาสำหรับครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.4 เพื่อเยี่ยมเสริมพลังและติดตามการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและการยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด

2.5 เพื่อสรุปผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนการพัฒนาระดับคุณภาพการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด

3. เป้าหมาย ตัวชี้วัดและผลลัพธ์ความสำเร็จของโครงการ

3.1 เป้าหมายโครงการ	จำนวน (หน่วยนับ)	ผลงาน
1. แนวทางการดำเนินงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ปีงบประมาณ 2568	1 เรื่อง	1 เรื่อง
2. พัฒนาศักยภาพแกนนำครูผู้ดูแลเด็ก นักวิชาการ/บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดทั้งระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ในรูปแบบออนไลน์	2,994 แห่ง	2,492 แห่ง
3. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์	5 เรื่อง	5 เรื่อง
4. สรุปผลการดำเนินงานและถอดบทเรียนพัฒนาระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	1 เรื่อง	1 เรื่อง
3.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	จำนวน (หน่วยนับ)	ผลงาน
เชิงปริมาณ : ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีผลการประเมินตนเองไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น ด้านสุขภาพ (4D) ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากกรมอนามัย	ร้อยละ 80	ร้อยละ 83.2
เชิงคุณภาพ :		
1. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจหลังจากได้รับการถ่ายทอดความรู้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 84.6
2. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดไปดำเนินกิจกรรมยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	ร้อยละ 100	ร้อยละ 90.6
3. มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต้นด้านสุขภาพ (4D) เข้าร่วมกิจกรรมตามมาตรการเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสพด. (4D)	ร้อยละ 80	ร้อยละ 83.2
4. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมกิจกรรมตามมาตรการเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสพด. (4D) มีผลการประเมินด้านสุขภาพ (4D) ผ่านเกณฑ์ขั้นต้นขึ้นไป	ร้อยละ 10	ร้อยละ 99.8
เชิงเวลา : กิจกรรมในโครงการสามารถดำเนินการได้ตรงตามแผนการดำเนินงาน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90

4. ผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2568

4.1 ประชุมชี้แจงการดำเนินงานการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2568 วันที่ 16 ตุลาคม 2567 เวลา 09.30 - 16.00 น. ณ ห้องประชุมสำนักส่งเสริมสุขภาพ ชั้น 3 อาคาร 7 กรมอนามัย และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Cisco Webex Meeting)

รายงานสถานการณ์การประเมินตนเองของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านสุขภาพ (4D) ปีการศึกษา ๒๕๖๖ และชี้แจงแผนการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2568

ผลการดำเนินงาน: ผู้รับผิดชอบงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจากส่วนกลางกรมอนามัยและกรมควบคุมโรค ศูนย์อนามัยที่ 1-12 สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12 สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และโรงเรียนอนุบาล เข้าร่วมประชุม Onsite และผ่านระบบ Online จำนวนทั้งสิ้น 679 คน

<https://hp.anamai.moph.go.th/th/news-anamai/219587>

4.2 ประชุมทบทวนมาตรการและกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ปีงบประมาณ 2568

ครั้งที่ 1 วันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 ทบทวนมาตรการและกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) หรือการจัดจ้างผลิตสื่อแนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) และการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพ ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ในรูปแบบออนไลน์

ครั้งที่ 2 วันที่ 25 ธันวาคม 2567 ติดตามการจัดจ้างผลิตสื่อแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) และหาวิธีแนวทางการเสริมพลังสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องปรับปรุงตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

ผลการดำเนินงาน:

1. คู่มือแนวทางการดำเนินงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ปีงบประมาณ 2568
2. เนื้อหาในการผลิตสื่อแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

<https://shorturl.asia/2sNmu>

4.3 ผลิตสื่อแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D)

ผลการดำเนินงาน: ผู้รับผิดชอบงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จากสำนัก/กองที่เกี่ยวข้องในกรมอนามัย ร่วมกันคัดเลือกประเด็นและจัดทำเนื้อหาสำหรับผลิตสื่อ ทำให้ได้โปสเตอร์แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก และภาคีเครือข่ายงานเด็กปฐมวัย จำนวน 5 เรื่อง ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ และโปสเตอร์ ขนาด A3 เรื่องละ 5 แผ่น ดังนี้

เรื่องที่ 1 การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการเจริญเติบโตและโภชนาการ (Diet)

เรื่องที่ 2 การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านพัฒนาการและการเล่น (Development & Play)

เรื่องที่ 3 การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพช่องปากและฟัน (Dental)

เรื่องที่ 4 การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อความปลอดภัยและปลอดโรค (Diseases)

เรื่องที่ 5 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

โดยเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์สำนักส่งเสริมสุขภาพ เมฆขาวประชาสัมพันธ์ หัวข้อโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2568
<https://drive.google.com/drive/folders/1EQJtN2XFMytnO618OsuS0fzKRdChwgo6>

4.4 การประชุมพัฒนาศักยภาพครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ในรูปแบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ 23 - 24 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุม HL & Media Studio อาคาร 8 DOH Data Center กรมอนามัย โดยมีสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้

1) บรรยาย เรื่อง “การดูแล ฝ้าระวัง ป้องกัน โรคที่พบบ่อยและโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนในเด็กปฐมวัย”

วิทยากร: แพทย์หญิงธนิศา สุจริตวงศานนท์ นายแพทย์ชำนาญการ สำนักส่งเสริมสุขภาพ

เนื้อหาโดยสรุป: บุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญในการดูแล ฝ้าระวัง ป้องกันโรคในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยไม่จำเป็นจะต้องวินิจฉัยโรคได้ แต่ต้องสามารถคัดกรองและแยกเด็กที่เจ็บป่วยออกจากเด็กปกติได้ โดยโรคที่พบบ่อยในเด็กปฐมวัย ได้แก่ โรคหยา โรคระบบทางเดินหายใจจากการติดเชื้ออาร์เอสวี (RSV) และโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ได้แก่ โรคไข้เลือดออก พิษสุนัขบ้า มือเท้าปาก สุกใส หัด ไข้หวัดใหญ่ อูจจาระร่วง จากเชื้อโรต้า โคโรนา-19 โอมิครอน ซึ่งมีวิธีการฝ้าระวัง ป้องกันโรค และแนวทางปฏิบัติสำหรับเด็กป่วยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามแนวทางของศูนย์เด็กเล็กปลอดภัย ดังนี้ 1) การส่งเสริมพฤติกรรมของเด็ก เพื่อป้องกันควบคุมโรค เช่น การได้รับโภชนาการที่เหมาะสม วัคซีนตามวัย การล้างมือ 7 ขั้นตอน การใส่หน้ากากอนามัย 2) ควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคโดยใช้การทำความสะอาดและทำลายเชื้อโดยวิธีที่เหมาะสม และใช้แบบบันทึกการคัดกรองอาการป่วยรายห้องเรียน แบบบันทึกปัญหาสุขภาพและการดูแลเบื้องต้นรายบุคคล 3) ให้การดูแลรักษาเบื้องต้นและการส่งเสริมให้มีสุขภาพดี

2) อภิปราย เรื่อง “เส้นทางก้าวผ่าน การประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)”

วิทยากร: 1. คุณสุริพร เกียรติวงศ์ครู หัวหน้าศูนย์เด็กเล็กวัลลภ ไทยเหนือ

2. อาจารย์นราธิป ผลเพิ่ม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครนนท์วิทยา 2 วัดหินกรนิมิต

ผู้ดำเนินการอภิปราย: นางกิตติมา พัวพัฒนกุล นักวิชาการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เนื้อหาโดยสรุป: การประเมินเพื่อรับรองคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การประเมินภายในหรือการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (SAR) ในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต้นในการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยคุณภาพ 2) การประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมิน SAR และลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมทาง Onsite หรือ Online เพื่อพัฒนาและเติมเต็มข้อบกพร่องให้สถานพัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพ เด็กได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ ดูแลสุขภาพ (4D) และเติบโตอย่างมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพจะต้องอาศัยร่วมมือจากบุคลากรภายในหน่วยงาน เด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายสพด. ที่แบ่งปันข้อมูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3) บรรยาย เรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหสุขภาพช่องปากในเด็กปฐมวัย”

วิทยากร: ทันตแพทย์หญิงปฐมา เชวณเมธา ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ สำนักทันตสาธารณสุข

เนื้อหาโดยสรุป: ปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันมีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพ การเจริญเติบโต พัฒนาการ IQ และการเข้าสังคมของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะเด็กที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก จะมีค่าดัชนีฟันผุสูง และมีค่า IQ ต่ำกว่าเด็กปกติประมาณ 8-9 คะแนน และเด็กที่มีฟันผุมากกว่า 4 ซี่ มีโอกาสผอมและเตี้ยกว่าเกณฑ์มากกว่าเด็กที่ไม่มีฟันผุ ดังนั้นจึงมีแนวทางการแก้ไขปัญหสุขภาพช่องปากเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ การขับเคลื่อนนโยบายเลิกติมนมขวดในเด็กอายุมากกว่า 1 ปี กิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันอย่างน้อย 2 นาที การส่งเสริมการแปรงฟันที่ถูกต้องและใช้ยาสีฟันที่เหมาะสม การตรวจฟันโดย

ครูและทันตบุคลากรอย่างน้อยเทอมละ 1 ครั้ง การจัดอาหารและอาหารว่างที่มีประโยชน์ การสร้างสิ่งแวดล้อม และเสริมวินัยรักการแปรงฟัน

4) บรรยาย เรื่อง “การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย”

วิทยากร: คุณปริญญ์ ใหม่เจริญศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

เนื้อหาโดยสรุป: การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย คือ การดูแลและควบคุมปัจจัยด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ และจัดการสภาพแวดล้อมอย่างถูกสุขลักษณะมั่นคง แข็งแรง ซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ มีพัฒนาการสมวัย มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี ซึ่งมีแนวทางการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้ 1) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ด้วยการกำหนดนโยบาย สำรวจ ควบคุม ประเมิน ติดตามความเสี่ยง 2) จัดการโครงสร้างและตัวอาคารให้มีความมั่นคง แข็งแรง อยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย 3) สภาพแวดล้อมภายในอาคารและอุปกรณ์เครื่องใช้ต้องเป็นสัดส่วน สะอาดและเพียงพอ 4) การจัดระบบสุขาภิบาลให้ถูกสุขลักษณะ 5) การจัดสนามเล่น/เครื่องเล่นปลอดภัย 6) การจัดการด้านความปลอดภัย เช่น การเดินทางรับ-ส่งเด็ก การป้องกันภัยจากบุคคล การป้องกันภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน

5) บรรยาย เรื่อง “แนวทางการจัดห้องเรียนปลอดฝุ่น”

วิทยากร: คุณทิพย์กมล ภูมิพันธ์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

เนื้อหาโดยสรุป: การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีฝุ่นควัน PM2.5 สูง มีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางสมองของเด็ก ทำให้สติปัญญาลดลง มีแนวโน้มให้เกิดโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่น โรคหอบหืด โรคระบบทางเดินหายใจ โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม เช่น ออติสติก สมาธิสั้น เป็นต้น จึงจำเป็นต้องดูแลเด็กให้ปลอดภัยจาก PM2.5 ทั้งที่บ้าน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และโรงเรียน โดยสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางการพัฒนาห้องเรียนปลอดฝุ่น ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับ PM2.5 2) จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 3) รู้ทัน ติดตามสถานการณ์ฝุ่น 4) ดูแลและป้องกันเด็กให้ปลอดภัยจากฝุ่น 5) สร้างความสัมพันธ์และสื่อสารความรู้ให้ผู้ปกครอง 6) ความร่วมมือในหน่วยงานรัฐและชุมชน ไม่ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่น และการจัดทำห้องปลอดฝุ่นมีหลักการสำคัญ คือ การปิดห้องให้สนิทและไม่สร้างฝุ่นในห้อง แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ตามความยากง่ายและงบประมาณในการจัดทำ ได้แก่ 1) ห้องปลอดฝุ่นแบบปิดประตู-หน้าต่าง 2) ห้องปลอดฝุ่นแบบระบบฟอกอากาศ 3) ห้องปลอดฝุ่นแบบระบบแรงดันบวก

6) บรรยาย เรื่อง “เคล็ด (ไม่ลับ) แก้ปัญหาเด็กพูดช้า”

วิทยากร: นายแพทย์สุรัตน์ ผิวสว่าง นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ สำนักส่งเสริมสุขภาพ

เนื้อหาโดยสรุป: พัฒนาการด้านภาษาในเด็กมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการเข้าสังคม เด็กที่ล่าช้าทางด้านภาษาแบ่งได้เป็น ความล่าช้าทางด้านภาษาที่ใช้แสดงออก (Expressive language) และความล่าช้าในการเข้าใจภาษา (Receptive language) สาเหตุของการพูดช้ามาจากโรคทางกายวิภาค เช่น หูหนวก ปากแหว่ง เพดานโหว่ โรคทางพัฒนาการของระบบประสาท เช่น ออติสติก โรคทางพัฒนาการ เช่น พัฒนาการล่าช้ารอบด้าน พัฒนาการทางภาษาผิดปกติ การเฝ้าระวังและป้องกันสามารถใช้เครื่องมือ DSPM, DAIM, Denver II, M-CHAT, PDDSQ การให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาเด็กพูดช้าให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด คือ Early Prevention, Early Detection, Early Referral, Early Diagnosis และ Early Intervention

7) บรรยาย เรื่อง “How to การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการเจริญเติบโตและโภชนาการ”

วิทยากร: คุณวริทธิ์ พิงพันธ์ นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ สำนักโภชนาการ

เนื้อหาโดยสรุป: การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านโภชนาการและการ ตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ต้องส่งเสริม สุขภาพ เฝ้าระวังการเจริญเติบโต และดูแลการเจ็บป่วยเบื้องต้นของเด็ก โดยการจัดให้มีอาหารที่เหมาะสม และเพียงพอตามวัย มีรายการอาหารย้อนหลังและล่วงหน้า 1 เดือน จัดให้มีเครื่องชั่งน้ำหนักความละเอียด 0.1 กิโลกรัม วัดส่วนสูงความละเอียด 0.1 เซนติเมตร ที่ได้มาตรฐานและติดตั้งให้ถูกต้อง และมีการประเมินการ เจริญเติบโตทุก 3 เดือน 2) การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและการดูแลสุขภาพ โดยให้เด็กได้รับประทาน อาหารที่ครบถ้วน เพียงพอ เหมาะสมกับวัย มีรายการอาหารหลากหลายไม่ซ้ำกันในรอบ 1 สัปดาห์ มีการ สืบถามและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาด้านการกินอาหาร ส่งเสริมพฤติกรรมกินที่เหมาะสม และเฝ้าระวังการ เจริญเติบโตรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง 3) เด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโตสมวัย สูงดีสมส่วน

8) บรรยาย เรื่อง “การจัดการด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย”

วิทยากร: คุณพลาวีตร พุทธิรักษ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

เนื้อหาโดยสรุป: การสุขาภิบาลอาหาร คือ การจัดการและควบคุมอาหารให้สะอาด ปลอดภัย จากเชื้อโรค พยาธิ และสารเคมีที่มีพิษต่าง ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพอนามัย และการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยมีหลักการสุขาภิบาลอาหาร ดังนี้ 1) ลดการปนเปื้อนเบื้องต้น ด้วยการคัดเลือกวัตถุดิบ ล้างและทำความสะอาดอุปกรณ์ บริเวณที่เตรียม ปูรอง ประกอบอาหารให้สะอาดอยู่เสมอ มีภาชนะปกปิดอาหาร และพนักงานปฏิบัติงานถูกสุขลักษณะ 2) ลด/ยับยั้ง/ทำลายจุลินทรีย์ 3) ควบคุมปัจจัย ที่ทำให้อาหารสกปรก ประกอบด้วย คน สถานที่ อาหาร ภาชนะอุปกรณ์สัมผัสอาหาร และสัตว์แมลงนำโรค

การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยและปลอดภัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีดังนี้ 1) การจัดการอาคาร สถานที่ ห้องน้ำ และห้องส้วม พื้นที่เตรียมอาหาร การขนส่งอาหาร และบริเวณ ที่รับประทานอาหารให้สะอาดถูกสุขลักษณะ 2) การจัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ ปูรอง ประกอบอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ กำจัดขยะสิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรค ด้วยการจัดพื้นที่แยกเป็นสัดส่วน มีอ่างล้างภาชนะ มีท่อระบายน้ำทิ้ง ก๊อกน้ำสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 เซนติเมตร จัดเก็บภาชนะและอุปกรณ์เป็น ระเบียบ สะอาด อยู่ในสภาพดี มีการจัดทำแผนตรวจสอบและทำความสะอาดสถานที่ปูรอง/ประกอบ/ รับประทานอาหาร ภาชนะเก็บกักน้ำอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปูรอง/ขนส่งอาหารมีความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหาร และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง และจัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ที่เพียงพอ สะอาด

9) บรรยาย เรื่อง “การสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กปฐมวัย”

วิทยากร: อาจารย์ธยานี เล่ห์มงคล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื้อหาโดยสรุป: การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ การสื่อสารกับผู้ปกครอง ต้องคำนึงถึงช่วงเวลา ความถี่ ช่องทาง และเรื่องที่สื่อสาร โดยเฉพาะเรื่องพัฒนาการไม่สมวัย การอบรมเลี้ยงดู ของผู้ปกครอง และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กขณะอยู่ที่โรงเรียน ที่จะต้องระมัดระวังในการสื่อสาร

การสื่อสารที่ดีจะต้องเข้าใจในตัวเรา (ผู้ส่งสาร) ว่าอยู่ในระดับใดและต้องสื่อสารกับผู้คนในระดับ เหนือกว่า เท่ากัน หรือด้อยกว่า และเข้าใจในตัวเขา (ผู้รับสาร) ว่ามีความต้องการพื้นฐานทางจิตวิทยาของ มนุษย์ ได้แก่ การมีโอกาสเลือกหรือตัดสินใจด้วยตนเอง การได้รับรู้ถึงความสามารถของตนเอง และการได้รับ การยอมรับจากกลุ่มคนในสังคม โดยมีวิธีการสื่อสารตอบสนองความต้องการ ดังนี้ 1) สื่อสารส่งเสริมความเป็น ตัวของตัวเอง ด้วยการให้ตัวเลือก เหตุผล ตัดสินใจร่วมกัน และแสดงความเข้าใจกัน 2) สื่อสารส่งเสริม การมีสมรรถนะ ด้วยการตั้งกฎเกณฑ์และความคาดหวังที่ชัดเจน และให้คำติชมทางบวก 3) การตอบสนอง อย่างเอาใจใส่ โดยต้องแสดงให้เห็นถึงการเข้าใจความรู้สึก และให้เวลารับฟังปัญหาต่างๆ

การสื่อสารเพื่อแจ้งผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีขั้นตอนดังนี้ 1) ขอบคุณ ชื่นชม และตอบสนองอย่างเห็นอกเห็นใจ 2) แจ้งข้อมูลผลพัฒนาการ 3) ให้ข้อเสนอแนะโดยผู้ปกครองเป็นผู้ร่วมคิด และปฏิบัติ 4) สาธิตวิธีการส่งเสริมพัฒนาการให้ผู้ปกครองดู 5) วางแผน สรุป นัดหมายและกล่าวขอบคุณอีกครั้ง

10) บรรยาย เรื่อง “เล่นให้สุข สนุก เติบโตให้สูงสมวัย ภายใต้งานพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน”

วิทยากร: นายแพทย์วันฉัตร ชินสุวเทย์ ผู้อำนวยการกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

เนื้อหาโดยสรุป: เป้าหมายปี 2570 เด็กอายุ 5 ปี มีส่วนสูงเฉลี่ย 113 ซม. ในเด็กชาย และ 112 ซม. ในเด็กหญิง โดยอัตราการเพิ่มความสูง จะเพิ่มมากในช่วงแรกเกิด – 2 ปี การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม และการนอนหลับที่เพียงพอจะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ โดยคำแนะนำสำหรับการเล่น เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโต มีดังนี้ ช่วงวัยทารก 0-1 ปี ฝึกให้เด็กพยายามนั่งขึ้นด้วยตนเอง กระตุ้นให้ใช้มือ และขาต่อสู้แรงโน้มถ่วง ส่งเสริมการเล่นบนท้องของแม่เพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อคอและกระดูกสันหลัง ช่วงวัยเด็กเล็ก 1-3 ปี ส่งเสริมการเดินเล่น การปีนป่าย การเดินรำหรือกระโดด ช่วงวัย 3-4 ปี ส่งเสริมการเล่น เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อและความสมดุล เช่น กระโดด วิ่ง ปั่นจักรยานสามล้อ กิจกรรมในน้ำ ช่วงวัย 4-5 ปี ส่งเสริมการเล่นเพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหวที่ดี เช่น การปีนป่าย การเดินตามเพลง การเตะหรือโยนลูกบอล ช่วงวัย 5-6 ปี ส่งเสริมการเล่นเพื่อพัฒนาความแข็งแรงและการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อน เช่น การเล่นกีฬาเบื้องต้น กิจกรรมขี่จักรยานสองล้อ การเล่นโยคะ

คำแนะนำในการนอนสำหรับเด็กปฐมวัย มีดังนี้ ทารกเกิดใหม่ 0-3 เดือน นอนวันละ 14-17 ชั่วโมง ทารก 4-11 เดือน นอนวันละ 12-16 ชั่วโมง เด็กวัยหัดเดิน 1-2 ขวบ นอนวันละ 11-14 ชั่วโมง เด็กก่อนวัยเรียน 3-4 ขวบ นอนวันละ 10-13 ชั่วโมง โดยใช้วิธีการตั้งเวลาเข้านอนที่สม่ำเสมอ สร้างสภาพแวดล้อมที่สงบ ปลอดภัย สร้างการนอนหลับให้เป็นกิจกรรมที่สนุก และหลีกเลี่ยงอาหารที่กระตุ้นการตื่นตัวก่อนนอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนอนหลับ

11) บรรยาย เรื่อง “โปรแกรม 366 Q-Kids : ยกระดับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างรอบด้าน”

วิทยากร: 1. ผศ.ดร.นิธมล สุวรรณศรี อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. คุณศุภดา พิงห์ทิพย์ ผู้รับผิดชอบโครงการระบบสนับสนุนคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ภายใต้การสนับสนุนของ สสส.

เนื้อหาโดยสรุป: 366 Q-Kids เกิดขึ้นภายใต้โครงการขยายผลเพื่อพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเครือข่ายตำบลสุขภาวะ เป็นการบูรณาการระหว่างแผนสุขภาวะชุมชนและแผนสุขภาวะเด็ก เยาวชนและครอบครัว โดยมีเป้าหมายให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานชาติทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 3 ตัวช่วยสำคัญ ได้แก่ ทีมผู้เชี่ยวชาญ เครือข่ายทีมสนับสนุนทางวิชาการที่เป็นพี่เลี้ยง และชุดความรู้พร้อมใช้ ผ่านการดำเนินกิจกรรม 6 รูปแบบ ในระยะเวลา 6 เดือน โดยใช้รูปแบบผสมผสานทั้งการเรียนรู้แบบออนไลน์และออนไซต์

ขอเชิญเข้าร่วมประชุม
พัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพ
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ในรูปแบบออนไลน์
ระหว่างวันที่ 23 - 24 ธันวาคม 2567

23 ธันวาคม เวลา 09.00 - 12.00 น.

- **เปิดการประชุม**
โดย นายแพทย์อัษฎางค์ รวยสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ
- **เส้นทางก้าวหน้า การประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)**
โดย นายสุรินทร์ เกษมธัญญ์ ภัทรวาทย์ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสุขภาพ
- **ผู้ดำเนินการอภิปราย:** นางกิตติมา นพพัฒน์กุล นักวิชาการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- **แนวทางการแก้ไขปัญหาสุขภาพช่องปากในเด็กปฐมวัย**
โดย กิตติเมทย์ ภัทรวาทย์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ

เวลา 13.00 - 16.30 น.

- **การดูแล ไข้หวัด ปวดท้อง โรคที่พบบ่อยและโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนในเด็กปฐมวัย**
โดย แพทย์หญิงปิรณิศา สุริยวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ
- **การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย**
โดย นางสาววรัญญู วัฒนศิริ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
- **แนวทางการจัดห้องเรียนปลอดฝุ่น**
โดย นางสาวกรรวิภา ปุณณศิริ กองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสุขภาพ

24 ธันวาคม เวลา 09.00 - 12.00 น.

- **เคล็ด (ไม่ลับ) แก้ปัญหาเด็กพูดช้า**
โดย นายแพทย์สุรัตน์ มีดวงใจ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ
- **How to การยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย**
ด้านการเจริญเติบโตและโภชนาการ
โดย นางสาววรัญญู วัฒนศิริ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
- **การจัดการด้านสุขภาพโภชนาการและน้ำในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย**
โดย นายแพทย์วราวุธ พุทธิรักษ์ สำนักสุขภาพโภชนาการและน้ำ

เวลา 13.00 - 16.30 น.

- **การสื่อสารกับผู้บริหารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กปฐมวัย**
โดย อาจารย์ธรรมาณี ใสทั้งกุล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- **เล่นให้สุข สนุก เติบโตให้สูงสมวัย ฤดูแห่งการเรียนรู้**
โดย นายแพทย์วราวุธ พุทธิรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
- **โปรแกรม 336 Q-Kids : ยกระดับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน**
โดย ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

LIVE STREAM

รับชมถ่ายทอดสดผ่านทาง Facebook Live กรมอนามัย

เปิดลงทะเบียน เวลา 08.00 น. ของทุกวัน

เข้าร่วม Line Open Chat
"4D" (4D) 4D

ฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย

รับใบประกาศนียบัตรรูปแบบออนไลน์

สอบถามเพิ่มเติม: สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย โทร. 02-590-4248, 4251

ผลการดำเนินงาน:

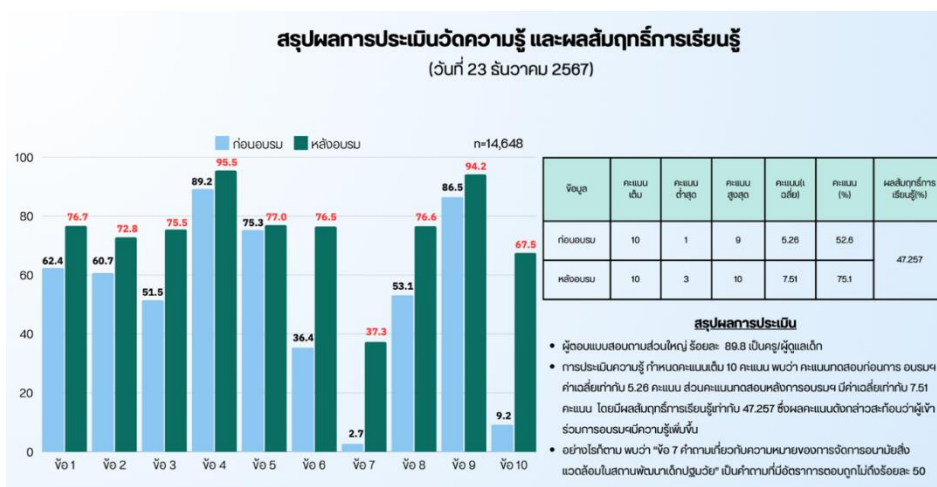
1. จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

- 1) จำนวนผู้ลงทะเบียน
 - วันที่ 23 ธันวาคม 2567 จำนวน 20,774 คน
 - วันที่ 24 ธันวาคม 2567 จำนวน 19,746 คน
- 2) ช่องทางการเข้าร่วมประชุม
 - ระบบ Zoom Meeting จำนวน 100 คน
 - การถ่ายทอดสดทาง Facebook กรมอนามัย
 - ยอดรับชมสูงสุด 7,500 คน ยอดกดถูกใจสูงสุด 5,800 ครั้ง
 - ยอดแชร์สูงสุด 2,300 ครั้ง
- 3) ผู้ที่ลงทะเบียนครบ 2 วัน และได้รับใบประกาศนียบัตร จำนวน 12,763 คน

2. ผลการทดสอบความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมการประชุม

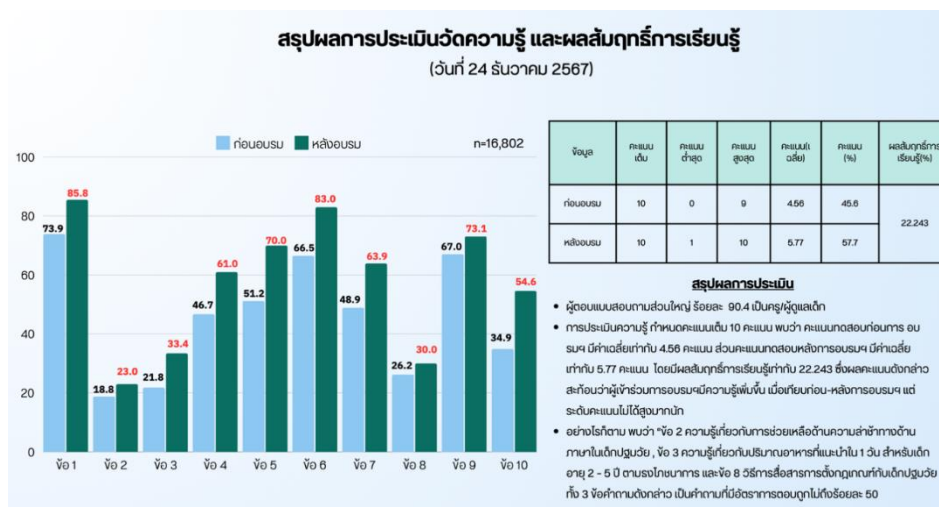
1) วันที่ 23 ธันวาคม 2567

ผลการทดสอบความรู้ของผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 14,648 คน จากการทำแบบทดสอบ 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน พบว่า ก่อนเข้าร่วมประชุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.26 คะแนน หลังเข้าร่วมประชุมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 7.51 คะแนน มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เท่ากับร้อยละ 47.26

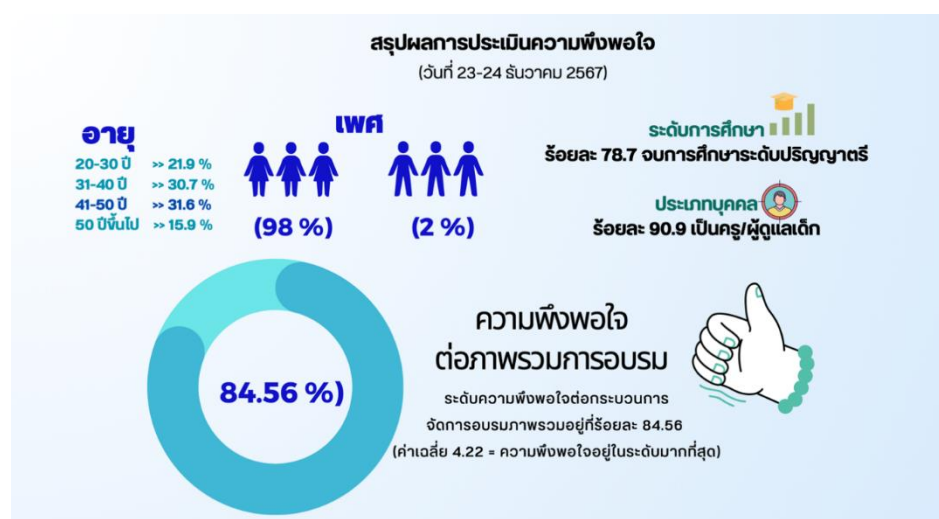

2) วันที่ 24 ธันวาคม 2567

ผลการทดสอบความรู้ของผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 16,802 คน จากการทำแบบทดสอบ 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน พบว่า ก่อนเข้าร่วมประชุมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 คะแนน หลังเข้าร่วมประชุมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 5.77 คะแนน มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เท่ากับร้อยละ 22.24

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการประชุม (n = 20,983)

จากผู้ทำแบบประเมินพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 98 ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี และ 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 78.7 และเป็นครู/ผู้ดูแลเด็ก ร้อยละ 90.9 ผลการประเมินความพึงพอใจของการประชุมในภาพรวม อยู่ที่ร้อยละ 84.56

<https://hp.anamai.moph.go.th/th/news-anamai/220514>

4.5 การประชุมเฝ้าเยี่ยมเสริมพลังสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องปรับปรุงตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านสุขภาพ (4D) ในรูปแบบออนไลน์

ครั้งที่ 1 วันที่ 8 เมษายน 2568 ประชุมผู้รับผิดชอบงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนกลางกรมอนามัย และกรมควบคุมโรค เพื่อพิจารณาแนวทางการเฝ้าเยี่ยมเสริมพลังและเกณฑ์การให้รางวัลสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

ครั้งที่ 2 วันที่ 7 พฤษภาคม 2568 ติดตามการดำเนินงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ในระดับพื้นที่ และชี้แจงแบบเฝ้าเยี่ยมเสริมพลัง ติดตามการดำเนินงาน และเกณฑ์พิจารณาให้รางวัลการเข้าร่วมพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

ผลการดำเนินงาน:

1. แบบเฝ้าเยี่ยมเสริมพลัง ติดตามการดำเนินงาน และเกณฑ์พิจารณาให้รางวัลการเข้าร่วมพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

แบบประเมินหลัง ติดตามการดำเนินงาน และเกณฑ์พิจารณาให้รางวัล
การเข้าร่วมพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D)

คำชี้แจง
แบบประเมินนี้ใช้สำหรับวัดระดับคุณภาพการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เป็น
แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น
ด้านสุขภาพ (4D) โดยประเมินผลการดำเนินงาน ตามแนวทางการดำเนินงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนา
เด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ปีงบประมาณ 2568 ของกรมอนามัย และเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้รางวัล
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่รับการประเมิน

ชื่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
สังกัดหน่วยงาน.....กระทรวง.....
ผู้ประสานงานหลัก.....
ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....
E-mail.....

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามมาตรการ/กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
ด้านสุขภาพ (4D)

องค์ประกอบตัวชี้วัด	ผลการประเมิน	
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
มาตรการที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากร/ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย (25 คะแนน)		
1.1 การขึ้นทะเบียนบุคลากรของหน่วยงานสังกัดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (10 คะแนน)		
1. ทวีคูณการขึ้นทะเบียนบุคลากรของหน่วยงานสังกัดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (4D) ในการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (4D) เอกสารประกอบการพิจารณา : แผนงาน/งบประมาณ/นโยบายการพัฒนา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (4D) เป็นลายลักษณ์อักษร	2.5	
2. ทวีคูณการขึ้นทะเบียนบุคลากรของหน่วยงานสังกัดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (4D) ในการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (4D) เอกสารประกอบการพิจารณา : แผนงาน/งบประมาณ/นโยบายการพัฒนา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (4D) เป็นลายลักษณ์อักษร	2.5	

องค์ประกอบตัวชี้วัด	ผลการประเมิน	
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
มาตรการที่ 3 สร้างเสริมความรอบรู้แก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย (5 คะแนน)		
3.1 จัดกิจกรรมสร้างเสริมความรอบรู้แก่ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย (5 คะแนน)		
1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมเชิงรุกเพื่อส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย เข้าใจและปฏิบัติ เช่น - การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน - การประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการ - การส่งเสริมโภชนาการเหมาะสมวัย - การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยการเล่นและอ่าน - ความรอบรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรค ติดต่อจาก PM2.5 เอกสารประกอบการพิจารณา : แผนการดำเนินงาน/บันทึกการประเมิน	2.5	
2. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการประชาสัมพันธ์ความรู้ในการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัย ผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น Facebook หรือกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง เอกสารประกอบการพิจารณา : ภาพถ่ายกิจกรรม/สื่อความรู้/เอกสารเผยแพร่	2.5	
ผลรวมคะแนนการดำเนินงานตามมาตรการที่ 1 - 3	คะแนนเต็ม	100
ผลรวมคะแนนจากข้อพิจารณาเพิ่มเติม	คะแนนเต็ม	7
	คะแนนที่ได้	

ส่วนที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน และเกณฑ์พิจารณาให้รางวัลการเข้าร่วมพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
ด้านสุขภาพ (4D)

ผลรวมคะแนนการดำเนินงาน	เกณฑ์พิจารณาให้รางวัล
90 คะแนนขึ้นไป และผลคะแนนเพิ่ม จากข้อพิจารณาเพิ่มเติม อย่างน้อย 3 คะแนน	ประกาศนียบัตรแสดงความชื่นชมในการพัฒนาคุณภาพ
90 คะแนนขึ้นไป	ประกาศนียบัตรแสดงความชื่นชมในการพัฒนาคุณภาพ
70 - 89.99 คะแนน	ประกาศนียบัตรแสดงความชื่นชมในการพัฒนาคุณภาพ
50 - 69.99 คะแนน	ประกาศนียบัตรแสดงความชื่นชมในการพัฒนาคุณภาพ
ต่ำกว่า 50 คะแนน	ประกาศนียบัตรแสดงความชื่นชมในการพัฒนาคุณภาพ

<https://drive.google.com/file/d/1CGVvo5agKdDjLGcgWbk8KOZQpqdWDKdN/view?usp=sharing>

4.6 สรุปผลการขับเคลื่อนงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ในพื้นที่เขตสุขภาพ

1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมโครงการ

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมโครงการ จำนวน 6,695 แห่ง เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
ที่มีผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีการศึกษา 2566 ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต้น
ด้านสุขภาพ (4D) : (กลุ่มเป้าหมาย) จำนวน 2,492 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.2 และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สนใจ
จำนวน 4,203 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.8 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2568) ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ 2568

เมื่อจำแนกรายเขตสุขภาพ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมโครงการมากที่สุด
จำนวน 2,071 แห่ง รองลงมาคือ เขตสุขภาพที่ 12 จำนวน 1,306 แห่ง เขตสุขภาพที่ 9 จำนวน 665 แห่ง
และเขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 621 แห่ง ตามภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ 2568 จำแนกรายเขตสุขภาพ

2) การพัฒนาศักยภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย

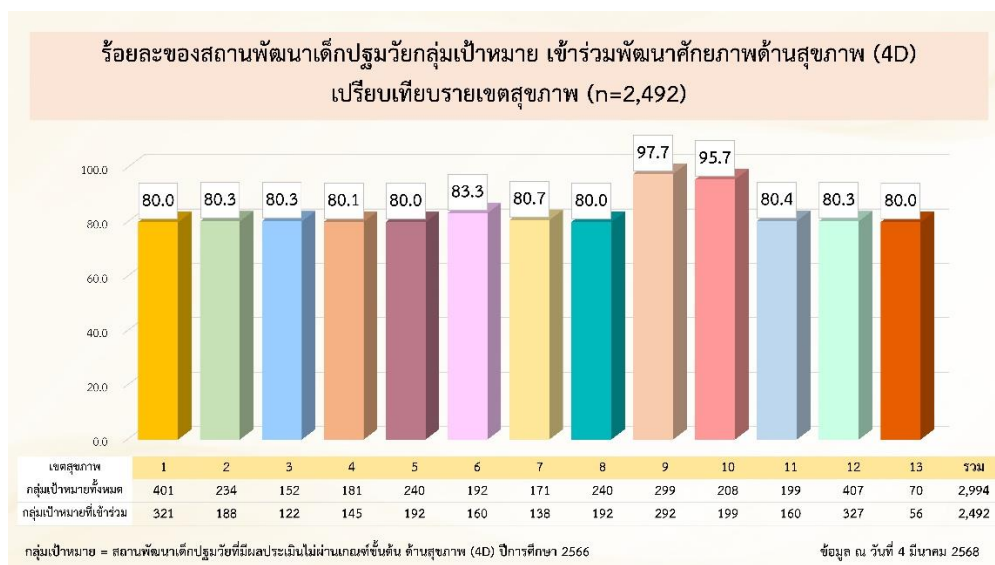
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีการศึกษา 2566 ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ด้านสุขภาพ (4D) จำนวน 2,994 แห่ง สมัครเข้าร่วมโครงการ และมีการดำเนินกิจกรรมประเมินตนเองก่อนเข้าร่วมยกระดับ หรือเข้าร่วมการพัฒนาศักยภาพด้านสุขภาพ (4D) กับหน่วยงานส่วนกลางหรือหน่วยงานในพื้นที่แล้ว จำนวน 2,492 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.2 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2568) ตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ผลการดำเนินงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ปีงบประมาณ 2568

เมื่อจำแนกรายเขตสุขภาพ พบว่า ทุกพื้นที่ที่มีการเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านสุขภาพ (4D) ได้มากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนเป้าหมายทั้งหมด โดยเขตสุขภาพที่ 9 มีสัดส่วนการเข้าร่วมมากที่สุด จำนวน 292 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.7 รองลงมาคือเขตสุขภาพที่ 10

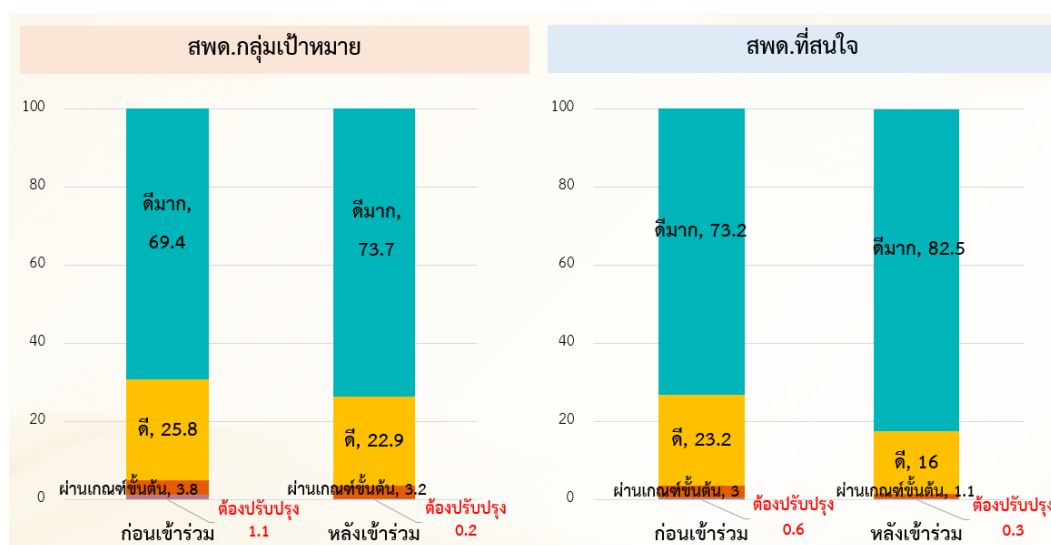
จำนวน 199 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.7 และเขตสุขภาพที่ 6 จำนวน 160 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.3 ตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพด้านสุขภาพ (4D) เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ

3) ผลการประเมินตนเองตามข้อบ่งชี้ด้านสุขภาพ (4D) ก่อนและหลังการเข้าร่วมการพัฒนา

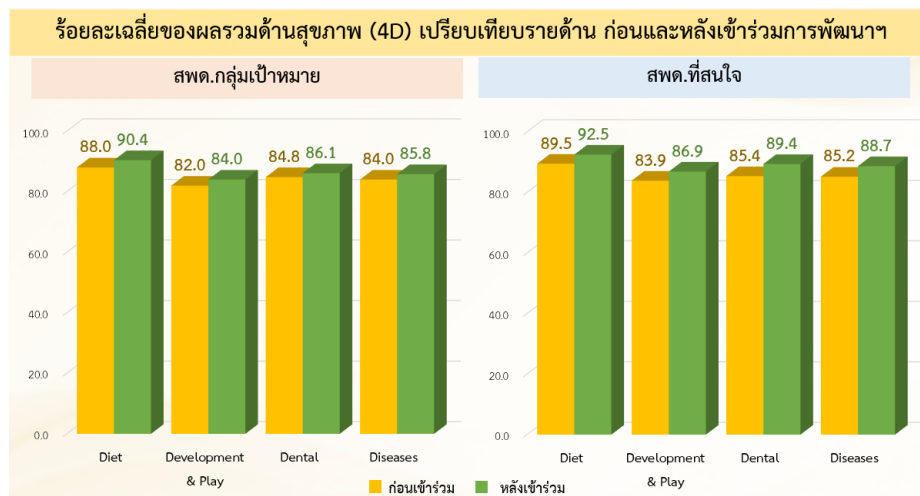
ผลการประเมินตนเองตามข้อบ่งชี้ด้านสุขภาพ (4D) ก่อนเข้าร่วมการพัฒนาฯ พบว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 69.4 รองลงมาคือ ระดับดี ร้อยละ 25.8 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ร้อยละ 3.8 และต้องปรับปรุง ร้อยละ 1.1 และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สนใจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 73.2 รองลงมาคือ ระดับดี ร้อยละ 23.2 ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ร้อยละ 3 และต้องปรับปรุง ร้อยละ 0.6 หลังเข้าร่วมการพัฒนาฯ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีผลการประเมินด้านสุขภาพ (4D) ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำขึ้นไป ร้อยละ 99.8 ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย และ 99.7 ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สนใจ ตามภาพที่ 5

ภาพที่ 5 สรุปผลรวมการประเมินตนเองด้านสุขภาพ (4D) ก่อนและหลังการเข้าร่วมการพัฒนา

เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินรายด้าน 4D พบว่า ก่อนเข้าร่วมการพัฒนาฯ ด้านการเจริญเติบโต และโภชนาการ ด้านพัฒนาการและการเล่น ด้านสุขภาพช่องปากและฟัน ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อความปลอดภัยและปลอดภัยโรค ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมายและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

ที่สนใจ มีผลรวมคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยด้านพัฒนาการและการเล่น มีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมต่ำสุดใน 4 ด้าน ภายหลังการเข้าร่วมการพัฒนาฯ พบว่า ทุกด้านมีผลรวมคะแนนเฉลี่ยมากขึ้น และมากกว่าร้อยละ 84 ขึ้นไปทุกด้าน ตามภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ร้อยละเฉลี่ยของผลรวมด้านสุขภาพ (4D) เปรียบเทียบรายด้าน ก่อนและหลังเข้าร่วมการพัฒนาฯ